

POSTANOWIENIE

Dnia 19 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2024 r.
sprawy **R. K. i G. J.**,
skazanych za popełnienie przestępstw z art. 271 § 1 i 3 k.k. i innych,
z powodu kasacji wniesionych przez obrońcę skazanych,
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach,
z dnia 6 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 450/22,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach,
z dnia 23 czerwca 2022 r., sygn. akt XVI K 15/21,

postanowił

- 1. oddalić obie kasacje jako oczywiście bezzasadne;**
- 2. obciążyć skazanych R. K. i G. J. kosztami postępowania kasacyjnego w częściach na nich przypadających.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 23 czerwca 2022 r., sygn. akt XVI K 15/21, uznał oskarżonych R. K. i G. J. za winnych szczegółowo opisanych przestępstw z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (pkt 1 wyroku), art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. (pkt 3 wyroku) oraz art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (pkt 5 wyroku). Orzeczone jednostkowe kary pozbawienia wolności i grzywny, Sąd na podstawie art. 91 § 2 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył, wymierzając każdemu z oskarżonych karę łączną

2 lat pozbawienia wolności i karę łączną 400 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na 100 złotych (pkt 7 wyroku). Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. Sąd warunkowo zawiesił oskarżonym wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności na okres próby 5 lat (pkt 8 wyroku). Tym samym wyrokiem Sąd orzekł wobec oskarżonych środki karne w postaci zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług budowlanych (pkt 2, 4, 6 wyroku), które następnie na podstawie art. 91 § 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzekając łączny środek karny zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług budowlanych na okres 10 lat (pkt 9 wyroku). Tym samym wyrokiem Sąd przypisał odpowiedzialność karną także innym oskarżonym.

Po rozpoznaniu apelacji Prokuratora Regionalnego w Katowicach, w której zarzucono rażąco niewspółmierność orzeczonych kar pozbawienia wolności, a także apelacji obrońcy oskarżonych R. K. oraz G. J., w której zarzucono szeroko opisane: błąd w ustaleniach faktycznych, obrazę przepisów prawa materialnego i procesowego oraz rażąco niewspółmierność kar i środków karnych, Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 6 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 450/22, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu I instancji.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca oskarżonych R. K. oraz G. J., zaskarżając go w całości, zarzucając:

„obrazę przepisów postępowania, a to art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegającą na nienależytym obsadzeniu Sądu I instancji w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., albowiem w składzie Sądu I instancji zasiadała sędzia X.Y. powołana na urząd sędziego Sądu Okręgowego w Katowicach (M.P. z 2020 r. poz. [...]) na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw), a wadliwość procesu powołania doprowadziła w toku procesu do naruszenia (niezachowania) standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, co miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 kwietnia

2023 r. (pkt 1 wyroku), w którym tenże Sąd nietrafnie uznał, że zaskarżony apelacją wyrok Sądu I instancji nie jest dotknięty wadami i powinien być utrzymany w mocy, podczas gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu postępowania prowadzi do wniosku odmiennego, iż zaskarżony apelacją wyrok Sądu I instancji winien być uchylony, a sprawa w tym zakresie przekazana Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania”.

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Regionalnej w Katowicach wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, jako oczywiście bezzasadna, podlegała oddaleniu na posiedzeniu w trybie opisanym w art. 535 § 3 k.p.k.

Skarżący w kasacji podniósł, że w sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza w postaci nienależytej obsady sądu (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.), która miała wynikać z faktu, iż w składzie Sądu I instancji zasiadała sędzia X.Y. W zarzucie wskazano, że sędzia ta została powołana na urząd sędziego Sądu Okręgowego w Katowicach na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3). Rzecz jednak w tym, że poza faktem powołania sędzi w wadliwym trybie obrońca skazanego nie podaje jakichkolwiek okoliczności, które dowodziłyby braku bezstronności i niezależności sądu z udziałem sędzi X.Y.. Argumenty wskazane na s. 18-26 wskazują nie na systemową bezstronność sędziego, ale stanowią *de facto* polemikę z rozstrzygnięciem Sądu I instancji utrzymanym w mocy przez Sąd odwoławczy.

Tymczasem zgodnie z uchwałą połączonych Izb z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20, którą powołał w treści kasacji skarżący, dla przyjęcia istnienia przesłanki z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. konieczne jest wskazanie i wykazanie okoliczności, które w konkretnej sprawie przesądziły, że sędzia sądu powszechnego powołany przez wadliwie obsadzoną Krajową Radę Sądownictwa

nie spełnia standardu sądu bezstronnego. Dla wykazania zaistnienia w konkretnej sprawie stanu określanego mianem „nienależytej obsady sądu” nie wystarczy powołać się na instytucjonalną nieprawidłowość powoływania sędziów na podstawie procedury konkursowej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ustanowionym ustawą z 2017 r. Konieczne jest bowiem uzasadnienie *in concreto*, że sędzia sądu powszechnego nie gwarantował chociażby minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości (zob. uchwała SN z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22; zob. również np. postanowienia SN: z dnia 24 sierpnia 2022 r., sygn. akt III KK 216/22; z dnia 14 marca 2023 r., sygn. akt I KK 9/23). Chodzi zatem o szczególne okoliczności uzasadniające w konkretnym przypadku odnoszonym do danego sędziego przypuszczenie, że gwarancje niezawisłości zostały w istotny sposób osłabione. Skarżący zobowiązany był zatem do wykazania, że doszło w konkretnym przypadku do przełamania domniemania bezstronności i niezawisłości (zob. postanowienie SN z dnia 1 lipca 2022 r., sygn. akt III KK 207/22). Skoro zaś nie dopełnił on tego obowiązku, to zarzut nienależytej obsady Sądu odwoławczego należy uznać za oczywiście bezzasadny.

Należy jednocześnie podkreślić, że argumenty podane przez skarżącego nie dotyczą w ogóle kwestii bezstronności i niezawisłości, która skutkuje „nienależytą obsadą sądu” w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Nie przesądzając kwestii zasadności okoliczności podanych przez obrońcę w uzasadnieniu kasacji (np. pominięcie niektórych dowodów przez Sąd I instancji – s. 20 kasacji; uzasadnienie odmowy wniosków o wezwanie biegłego na rozprawę – s. 23 kasacji) mogą być z perspektywy bezstronności oceniane jedynie przez pryzmat art. 41 § 1 k.p.k., a zatem względnej przyczyny odwoławczej, w przypadku której dowieść należy wpływu uchybienia na rozstrzygnięcie. Oznacza to, że w przedmiotowej sprawie zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., wynikający wyłącznie z wadliwego procesu powołania na urząd sędziego, był oczywiście bezzasadny.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 633 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[a!]